

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова,
Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград

на дисертационен труд на тема „Ефективност на системата за регистриране и мониторинг на случаи на насилие над деца“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, професионално направление 3.4 Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Докторант: Елена Илиева Керанкова, докторска програма „Организация и управление на социалните дейности“, катедра „Медико-социални науки“, факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“, Югозападен университет „Неофит Рилски“

Кратки биографични данни

Елена Керанкова е родена на 10.05.1967 г. Тя е дипломирана медицинска сестра (1988), бакалавър „Социална педагогика и социално подпомагане“ (1996) , магистър „Социални дейности“ (2015), има допълнителна професионална квалификация „Училищен, социален, бизнес психолог“, както и участие в много курсове за следдипломна квалификация в областта на психосоциалната работа с деца.

Докторантът има богат и многостранен опит в областта на здравните грижи за деца и възрастни, социална и консултативна работа с деца от различни рискови групи; административна и експертна дейност в областта на закрила на детето. Заемала е ръководни длъжности и участва в супервизия на социални работници.

Тя има дългогодишен опит като хоноруван преподавател в ОКС „бакалавър“ по Социални дейности и Специална педагогика в Югозападния университет.

Елена Керанкова е зачислена като редовен докторант на 01.11.2016 г. към катедра „Медико-социални науки“ и отчислена е с право на защита на 18.12.2020 г. Тя е изпълнила дейностите, заложи в индивидуалния план и е положила всички изпити с отличен успех, отговаря на минималните национални изисквания по ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Данни за дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на актуален проблем на социалната практика, свързан с проучване на ефективността на системата за регистриране и мониторинг на случаи на насилие над деца. Насилието над деца е глобален проблем на общественото

здраве и въпреки промените в законодателството и усилията на специалистите от помагащите професии, неговата превенция все още е неефективна.

Дисертационният труд е в обем от 136 страници и включва: увод, три глави, изводи, заключение, справка за приносите, библиография и приложения.

В увода се обосновава актуалността на проблема и мотивацията за избора на темата, базирана на богатия професионален опит на докторанта в областта на закрилата на детето.

В литературния обзор се прави концептуален преглед на насилието над деца, разглежда се нормативната уредба и механизмите за регистриране на случаи на насилие над деца. Поставен е акцент върху слабостите на съществуващите системи и са очертани основните проблемни области.

Във втора глава са описани методологията и дизайнът на проучването. Хипотезата, целта и задачите са формулирани ясно, представена е характеристика на изследвания контингент. Описани са организацията на проучването и използваните методи.

В трета глава се представят резултатите от проучването, което включва три основни компонента: документален анализ на Мониторинговите доклади по приложение на Координационния механизъм; интервюта с експерти в областта на закрилата на детето и регистриране случаи на насилие над деца и проучване опита на социални работници от отделите за закрила на детето.

Резултатите от проучването очертават проблемните области и възможните решения при регистриране случаите на насилие над деца.

Въпреки многократно отчитаните проблеми в годишните доклади по прилагане на Координационния механизъм, голяма част от тях все още остават нерешени.

Посочва се, че съществуващите системи „поддържат различни данни за случаи на насилие над деца, по различни индикатори, което прави невъзможна тяхната съпоставимост“ (с.121).

Изведени са проблеми, свързани с обмен на данни между отделните специалисти, неефективна координация на действията по случаи на насилие над деца, както и необходимост от допълнително обучение на работещите в областта на закрила на детето.

Въз основа на резултатите от своето проучване, Елена Керанкова формулира ценни за практиката препоръки, отнасящи се до актуализиране на подписаното споразумение по приложение на Координационния механизъм „чрез въвеждане на унифицирани протоколи и разписан алгоритъм, който да подпомага и насочва социалния работник при получаване на сигнал за насилие“ (с.119). Акцентираща се и върху необходимостта от създаване на интегрирана база данни за случаите на насилие над деца и хармонизиране на функциите по контрол между отговорните институции.

Резултатите са онагледени с 26 таблици и 16 фигури. Библиографията включва 107 литературни източника, от които 66 са на кирилица и 41- на латиница.

Приноси

Приносите на дисертационния труд имат научно-приложен характер.

Проведено е мащабно проучване, обхващащо представители на всички отдели за закрила на детето в страната, относно съществуващите механизми за откриване, регистриране и проследяване случаите на насилие над деца, като са изведени основните проблеми, но са очертани и наличните ресурси.

Направен е задълбочен анализ на Мониторинговите доклади по приложение на Координационния механизъм при случаи на насилие над деца, въз основа на който би могъл да се оптимизира дизайна при набиране информацията за докладите.

Друг принос на дисертационния труд е възможността резултатите от проучването могат да бъдат използвани и при разработване на национални програми и стратегии в областта на насилието над деца; както и за насоки при разработване на тематични интредисциплинарни обучения в различни формати в областта на мониториране случаи на насилие над деца.

Автореферат

Авторефератът отразява синтезирано съдържанието на дисертационния труд и е съобразен с необходимите изисквания.

Публикации и участия в научни форуми

Части от дисертационния труд са публикувани в 4 статии (2 в съавторство), а резултати от проучването са представени на 5 научни форума. Докторантът е участвал в 5 проекта, с тематична насоченост в областта на дисертационния труд.

Критични бележки и препоръки

Препоръчвам на Елена Керанкова да разшири обхвата на своето проучване, както и да публикува ръководство за краткосрочни обучителни курсове за мониториране случаи на насилие над деца, предназначени за специалисти от помагащите професии.

Лични впечатления

Елена Керанкова се отличава с изключителна работоспособност, отговорност и коректност. Тя умело съчетава богатия си професионален опит с преподавателска работа в областта на социалните дейности и участва активно в академичния живот на катедра „Медико-социални науки“.

Заключение

Чрез представеният дисертационен труд, Елена Керанкова споказва умение да анализира и обобщава литературни източници, да провежда научно изследване, да прецизира, обработва и анализира получените резултати, да формулира изводи и реалистично да очертава приносите на своето проучване..

Докторантът е успял да постигне поставената цел и задачи и представя съответните резултати в потвърждение на хипотезата.

Дисертационният труд отговаря на всички задължителни условия, количествени и качествени показатели за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБългария, Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав.

Очертаните характеристики и приноси на дисертационния труд, както и личните ми впечатления от работата на докторанта като негов научен ръководител, ми дават основание за положителна оценка. Предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Елена Керанкова в професионално направление 3.4. Социални дейности.

23. 08. 2021 г.
Благоевград

Проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова